

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Credința noastră

18. Biserica

Am văzut că la Pogorîrea Dubului Sfânt (F. Ap. cap. 2) peste Sfinții Apostoli și prin ei peste cei care au crezut în Iisus Hristos, a apărut Biserica. Spunem: „a apărut”, adică s-a arătat în chip văzut, a luat „trup”.

a) Apariția Bisericii a fost însă pregătită mai înainte. Ea este în planul lui Dumnezeu din veșnicie. Ca o comuniune (unire) a lui Dumnezeu cu oamenii, putem spune că viața lui Adam și Eva în paradis ar fi „sîmburele” Bisericii. Căci Biserica e viața noastră în Dumnezeu sau viața lui Dumnezeu în noi. După căderea în păcatul strămoșesc, nădejdea în venirea unui Mîntuitor e și nădejdea în apariția Bisericii, ca viață în Dumnezeu, în Mîntuitorul așteptat.

Proorocii Vechiului Testament — sub călăuzirea lui Dumnezeu, prevestesc împărăția universală și veșnică, pe care o va întemeia Mesia, Vechiul Testament fiind pregătirea poporului israelitean pentru primirea Celui prorocit (Isaia 54, 1 urm.; Daniil 2, 44).

De aceea se vorbește chiar de o Biserică a Vechiului Testament, însă ca biserică a nădejzii, ca pregătitoare a Bisericii lui Hristos, căci harul mîntuitor îl avem abia în Biserica lui Iisus Hristos.

Sfîntul Ioan Botezătorul anunță „că s-a apropiat împărăția cerurilor” (Matei 3, 2), adică Iisus Mîntuitorul este aproape. Mîntuitorul însuși își începe propovăduirea cu aceleași cuvinte, „că s-a apropiat împărăția cerurilor”, cerînd — ca și Sf. Ioan Botezătorul — ca împărăția aceasta să fie primită de cei ce cred cu „pocăință”, adică lepădarea de păcate și săvîrșirea de fapte bune. Apoi Mîntuitorul anunță că va întemeia „Biserica mea” (Matei 16, 18). El pregătește întemeierea Bisericii prin alegerea celor 12 apostoli, ca aceștia să continue lucrarea Lui. La temelie Bisericii stă Iisus Hristos. Prin jefța Lui pe cruce a împăcat „cerul” cu „pămîntul”, prin Învierea Lui a pus început vieții celei noi. Deci Domnul cel răstignit și înviat este temelie Bisericii.

Biserica însă a apărut, s-a inaugurat la Pogorîrea Dubului Sfânt. Acum e ziua de naștere a Bisericii lui Hristos.

b) La Pogorîrea Dubului Sfânt, cînd se constituie prima Biserică creștină, avem toate elementele Bisericii. Astfel Sfinții Apostoli, peste care s-a revărsat Sfîntul Duh, au primit și exercitat puterea de a învăța (propovădui) adevărata Evanghelie a Domnului, de a săvîrși Sf. Liturghie (Euharistia), Botezul și alte Sfinte Taine și Sfinte Slujbe și de a conduce Biserica. Prin propovăduirea lor au crezut Domnului Hristos ca la trei mii de suflete, s-au botezat și au devenit mădulare ale Bisericii. Aceștia stăruiau „în învățătura Apostolilor și în comuniune (obște), în frîngerea pîinii și în rugăciuni” (Sf. Liturghie cu Sf. Euharistie sau Împărtășanie), (Faptele Apostolilor 2, 1. 4; 41—42). Aceasta „în toate zilele”. „Iar Domnul adăuga Bisericii pe cei ce se mîntuiau în fiecare zi” (F. Ap. 2, 46—47). Biserica creștea mereu prin lucrarea Sfinților Apostoli, în care lucrător era Hristos însuși. Se împlineau astfel cuvintele zise de Mîntuitorul către Sf. Apostoli cînd i-a trimis să învețe Evanghelia Lui și să boteze: „Iată eu cu voi sînt pînă la sfîrșitul veacului” (Matei 28, 19—20).

De la început, deci, Biserica a fost formată din ierarhie învățătoare, sfințitoare și conducătoare (Sfinții Apostoli) și din credincioși, toți la un loc fiind o „obște” („un trup”) însuflețită de Duhul lui Hristos.

Mai tîrziu, Biserica a crescut, nu numai în Ierusalim — unde era Biserica-mamă a tuturor Bisericilor — ci și în alte părți ale lumii, căci Sfinții Apostoli (la care s-a adăugat Sf. Apostol Pavel) și alți ucenici de ai lor au propovăduit și dincolo de granițele Palestinei, unii la unele popoare, alții la alte popoare. Cum ei nu puteau face față la toate cerințele Bisericii, Sfinții Apostoli au sfințit și așezat în biserici episcopi, preoți și diaconi, care să conducă Biserica lui Hristos (Hirotonirea a 7 diaconi — F. Ap. 6, 6; preoți — F. Ap. 14, 23; Tit 1, 5; episcopi — F. Ap. 20, 28; Timotei episcop în Efes — I Tim. 1, 3; Tit episcop în Creta — Tit 1, 5). Așezămînt apostolesc este deci ca în Biserică să fie episcop, preot și diacon. Tot rînduială de la Sfinții Apostoli a rămas ca în lucrurile mai de seamă să se adune episcopii — cum s-au adunat Sfinții Apostoli în sinod (sobor) la Ierusalim (F. Ap. 15, 6) — și așa să hotărască împreună asupra învățaturii, slujbelor și așezămîntelor Bisericii. Că „unde sînt doi sau trei adunați în numele meu — i-a asigurată Mîntuitorul — acolo sînt și eu” (Matei 18, 20), acolo este și Duhul lui Hristos. De aceea, în hotărîrea dată de sinodul apostolesc se scrie: „Părutu-s-a Duhului Sfînt și nouă” (Faptele Apostolilor 15, 28), căci prin sinod grația Duhului Sfînt, grația Hristos-Domnului.

c) În felul acesta, cînd Sfinții Apostoli au murit și au trecut la cele veșnice (ultimul a adormit în Domnul Sf. Ioan Evanghelistul, către anul 100 după Hristos), Biserica creștină, care se întinsese în multe părți ale Imperiului roman și peste granițele lui, viețuia și creștea pe temelii celor date și așezate de Sfinții Apostoli (care aveau harul și adevărul de la Iisus Hristos). La conducerea Bisericilor din diferite centre erau ucenicii Sfinților Apostoli (cum au fost ucenicii Sf. Apostol Pavel: episcopul Timotei în Efes și episcopul Tit în Creta), care au primit și au păstrat toate învățăturile și rînduiele pe care Sfinții Apostoli le primiseră de la Iisus Hristos și le așezară în Biserică sub îndrumarea Duhului Sfînt. Acești ucenici ai Sfinților Apostoli, la rîndul lor, au transmis zestrea dumnezeiască episcopilor și preoților, pe care ei i-au sfințit și i-au așezat cu poruncă de a nu schimba nimic din cele primite de la Iisus Hristos, de la Sfinții Apostoli. Rînduiala aceasta, ca toate să se transmită de la episcop la episcop s-a păstrat vreme de secole și se păstrează și astăzi în Biserica Ortodoxă, unde nu numai episcopii, ci și preoții, diaconii și credincioșii au tim și tin cu scumpătate legea cea străveche, legea lui Hristos, legea apostolească, legea primilor creștini, legea moșilor și strămoșilor noștri. Căci Biserica întreață — cler și credincioși — în frunte cu episcopii (urmași ai Sfinților Apostoli), este păstrătoarea adevăratei Evanghelii a lui Hristos, adevăratelor Sfinte Slujbe și rînduiele, date de Mîntuitorul și așezate de Sfinții Apostoli.

Așa s-a împlinit, se împlinește și se va împlini în Biserică, făgăduința lui Iisus Hristos: „Iată, eu cu voi sînt pînă la sfîrșitul veacului” (Matei 28, 20), adică El a fost cu Sf. Apostoli, a fost cu urmașii Sfinților Apostoli pînă azi, este și azi cu noi și va fi cu cei ce vor veni după noi și vor trăi după învățătura și așezămîntele apostolice, a fost, este și va fi cu Biserica Sa cea dreptmăritoare.

† NICOLAE

Mitropolitul Ardealului

Ce este „vorbirea în limbi”?

Înainte de înălțarea Sa la cer, Mîntuitorul a făgăduit Apostolilor că îi va înzestra cu diferite daruri duhovnicești, între care și acela de a vorbi în alte limbi (Marcu 16, 17—18 etc.). Și într-adevăr, în F. Ap. cap. 2 aflăm că la prima sărbătoare a Cincizecimii, deci numai după cîteva zile, le-a și dat acest dar al vorbirii în alte limbi neînțelese și neștiute mai dinainte. În puterea acestui dar, ei au predicat Evanghelia în alte limbi. Și toți iudeii care veniseră de sărbătoare la Ierusalim de prin alte țări și care vorbeau acum numai limba țării în care erau așezați se minunau, auzindu-i vorbind în limbile lor. Și erau acolo iudei de toate limbile. Numai iudeii localnici, care nu cunoșteau alte limbi decît cea iudaică, nu înțelegeau nimic. Ba încă, văzîndu-i pe Apostoli predicînd cu însuflețire, mai ziceau despre ei că sînt beți. Ceilalți iudei însă se minunau de Apostoli, cum de cunosc atîtea limbi străine, știindu-i oameni simpli din Galileia.

Pentru a-i lămuri pe localnici, Apostolul Petru le vorbește în limba lor, explicîndu-le că ceea ce văd ei acum nu e o beție de băutură alcoolică, ci o manifestare a unui dar de la Sf. Duh, despre care de altfel s-a și profețit încă în Vechiul Testament. Rezultatul a fost că au primit botezul creștin peste trei mii de suflete, adică bărbați, femei și copii.

Despre toate aceste se scrie limpede în F. Ap. cap. 2, numai să le citim cu atenție.

Să reținem faptul că toți iudeii de alte limbi au înțeles perfect, că n-au avut trebuință de traducători (tălmăcitori) și că localnicii nu au înțeles nimic. Apostolii vorbeau în Ierusalim oamenilor, nu lui Dumnezeu.

Cum însă darul acesta al vorbirii în alte limbi neînțelese de mai înainte era deosebit de important, mulți îl pretuiău peste măsură și îl rîvneau mai mult decît pe oricare altul. De aceea, vorbirea în limbi prin darul Sf. Duh era practică mai tîrziu și în alte locuri, unde nu se găseau decît localnici și unde, așadar, ea nu avea nici un rost. Așa era de pildă, în Corint, după cum aflăm din I Cor. cap. 12 și 14. Aici situația era cu totul alta. Cînd în biserică primea vreunul darul acesta, vorbirea lui era nefolositoare, căci nimeni nu înțelegea ce vorbește. Trebuia ca, în același timp, un altul dintre credincioșii de față să primească darul tălmăcirii, prin care să le traducă și celorlalți cele vorbite, pentru ca această manifestare a Sf. Duh să nu rămînă nefolositoare. Fără tălmăcire, vorbirea în limbi e o vorbire în vînt, o bolborosire, care nu folosește decît celui ce o face. Pentru aceasta ea e ca o rugăciune. Dar și rugăciunea aceasta este numai în Duh, nu și în minte. Este deci doar o jumătate de rugăciune. Ori rugăciunea trebuie să fie și în minte, ca să fie înțeleasă și de el și de alții. Mai bine o rugăciune din cinci cuvinte cu înțeles, decît una din mii de cuvinte neînțelese, spune Sf. Apostol Pavel. Trebuie să judecăm și să ne arătăm ca oameni maturi și nu ca niște copii. Numai la răutate să fim copii. Încolo însă trebuie în toate să fim cu judecată matură.

În acest fel, în Corint, cel care vorbea în limbi nu vorbea oamenilor, căci aceștia nu-l înțelegeau, ci vorbea lui Dumnezeu. Exact invers decît în Ierusalim la Cincizecime.

Sf. Apostol Pavel aduce mustrări credincioșilor din Corint, pentru judecata lor copilărească, de a pretui peste măsură darul vorbirii în limbi, cîta vreme acolo nu existau credincioși de alte limbi și deci ar putea fi mai folositoare alte daruri, nu mai puțin importante. Dacă e vorba de cel mai mare

(Continuare în pag. 2)

Despre adevărata iubire

Sfântul Apostol Pavel scria către Coloseni diferite îndrumări sufletești și cu acest prilej i-a povățuit astfel: „Dumnezeu ne-a scos din puterea întunericului și ne-a strămutat în împărăția Fiului iubirii Sale“ (1, 13). Prin aceste cuvinte, Apostolul Pavel dorea să-i lămurească pe cititorii săi, că mediul care îl înconjoară pe Mîntuitorul Iisus Hristos este de iubire.

Acest îndemn l-a dat de la început însuși Mîntuitorul, odată cu pilda „invitării la ospăț“ (Luca 14, 15 urm.). Și apoi chiar prin poruncă directă, zicînd: „Poruncă nouă vă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul, precum eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul“ (Ioan 13, 34). Prin urmare iubirea între oameni este o poruncă dumnezeiască și este dată de Mîntuitorul ca o îndrumare „nouă“, ceea ce înseamnă că în Creștinism și în cadrul Bisericii nici nu se poate altfel să fie, decît trăind prin acest simțămînt înalt.

În limba română există în vocabular pentru această „afecțiune“ față de alt semen două cuvinte și anume: dragoste și iubire. Dar deși ambele se referă la aceeași afecțiune, totuși sensul fiecărui cuvînt are un iz specific. Astfel „dragoste“ este substantiv și acțiunea lui, de verb, este exprimată prin: a îndrăgi, a drăgosti, a îndrăgosti. Dar acest verb, ca acțiune, exprimă sentimente trecătoare, tranzitorii, care se pot repeta și față de altă persoană, idee sau obiect, neexprimînd o permanență continuă, o stabilitate de afecțiune continuă față de același obiect. În schimb cuvîntul de „iubire“ este un verb substantivat, adică arată o acțiune continuă, ca dragoste nelimitată și permanentă față de același obiect. De aceea traducătorii români vechi ai cuvîntului Mîntuitorului, de la Ioan 13, 34, au folosit numai expresia de „iubire“ — a iubi!

Dragostea aduce plăcere trecătoare, mai scurtă sau mai îndelungată, definind afecțiunea din cadrul familiei, între rude, între un brăbat și o femeie, dar are și caracteristici unilaterale, ca dragoste egoistă, amor de sine, pornire interesată, îndreptată spre obiect, ca materie și avere, dragoste erotică a unui fluture ce trece de la o floare la alta, spontană, la prima vedere, exagerată și de alte feluri.

În schimb iubirea este o afecțiune și acțiune continuă, adîncă, reciprocă, de revărsare a căldurii sufletești proprii, de dăruire neconținută, în care se cuprind și alte momente, ca respectul semenului, ajutorarea, mila, demnitățile, statornicia, jertfirea proprie. În această acțiune se încadrează dragostea de mamă și între soți, iubirea de neam, iubirea de Patria cerească, precum și de cea pămîntească, exprimînd adevăratul patriotism. În acest sens a și pus genialul Eminescu în gura lui Mircea cel Bătrîn cuvintele de răspuns către sultan: „Iubirea de patrie este un zid, de care se frînge și a ta trufie, Baiazid!“

Dar, cu regret, se constată între creștini certuri, ponegriri, dușmănie, ură, divorțuri, înșelări și altele asemenea acestora. Oare de ce? Nu răsună cu aceeași vibrație chemarea și porunca Mîntuitorului la iubire? Se înlocuiește sentimentul demn și permanent cu surrogate trecătoare?

În orice caz, e bine să recitim cuvintele Sf. Ap. Pavel din epistola întâia către Corinteni, în care face apologia și explicarea adevăratei iubiri. Chiar dacă traducătorii români mai noi folosesc cuvîntul de: dragoste, ei totuși îl înțeleg sub expresia cea adevărată de: iubire.

Iată de ce spune Apostolul: „De aș grăi în limbile oamenilor și ale îngerilor, iar iubire nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare... și de aș avea darul proorociei... și de aș avea credința... iar dragoste nu am, nimic nu sînt; și de aș împărți toată avuția mea... iar dragoste nu am, nimic nu-mi folosește; Iubirea îndelung rabdă, este binevoitoare, nu pizmăiește, nu se laudă, nu se trufește, nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu gîndește răul, toate le suferă, le crede, le nădăjduiește, nu cade niciodată“ (13, 1—8).

De această iubire are oricine nevoie și în actualitate, în secolul vitezei, al atomului, al zborului cosmic, al ciberneticii, și aceasta pentru simplul și firescul motiv, că omul rămîne om și nu se prefacă în mașină.

La astfel de dragoste stabilă, la iubire socială, ne îndeamnă și cîrmuirea Patriei noastre, în mod firesc, atunci cînd sprijină colaborarea și cooperarea între oameni, lucrarea împreună și în comun,

la solidaritate, cinste, adevăr. O spunea și imnul unirii în cuvintele: „Unde-i unul nu-i putere la nevoi și la durere, unde-s doi puterea crește...“; și principiul social este de aceeași parte a iubirii cînd propune: „În unire e putere, în unire-i viitor, toți avînd aceeași vrere, bucurie tuturor!“; cuvinte care deveniseră lozincă pentru cunoscutul literat și esthet sibiian Horia Petra Petrescu.

Ca creștini ortodocși, și ca cetățeni ai Patriei iubite, nu putem merge pe alt drum decît al iubirii adevărate!

Prof. M. Șesan

Sf. Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș, patron al Mitropoliei Banatului

Printre monumentele care îl încîntă pe călătorul care poposește în Timișoara, în acest „oraș grădina“, este și catedrala ortodoxă din centrul acestui oraș.

Intrînd înăuntru, ochiul, inima și mintea și se vor desfăta la vederea interiorului.

În pronaos, în partea dreaptă, se află mormîntul, sculptat frumos, reprezentînd racla cu moaștele Sf. Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș.

Din 1956, cînd a fost canonizat Sf. Ierarh, au trecut doar 15 ani, un timp foarte scurt, dar totuși suficient pentru ca cinstirea patronului Mitropoliei bănățene să devină cunoscută.

Ne convingem de aceasta mai mult ca oricînd, în ziua de 15 septembrie a fiecărui an, cînd credincioșii noștri din toate colțurile Banatului se adună spre a se închina aceluia care a devenit rugător către Dumnezeu pentru ei.

Se săvîrșesc cu acest prilej servicii înălțătoare, cu privegheri, acatiste, rostite de preoți și protopopi.

Toate acestea sînt temeinic pregătite personal de Înalț Prea Sfințitul Părinte Mitropolit Dr. Nicolae Corneanu, Întîistătătorul Bisericii noastre bănățene, care a reușit în scurt timp să ne impune nouă, preoți și credincioși, dragostea pentru Sfântul Ierarh, căruia i se închină credincioșii noștri încă din sec. al XVIII-lea, mărturie grăitoare avînd în acest sens o icoană pictată de preotul Ștefan Bogoslovici în anul 1872, pe care a scris și troparul în care-l numește sfînt.

Venerarea Sfîntului însă se pierde în negura anilor și anume în timpul cînd s-a nevoit cu posturi și rugăciuni, binecuvîntat fiind cu darul de tămăduitor.

Din tot buchetul de fapte ce se povestesc și care aureolează chipul Sf. Iosif, spre exemplificare să luăm numai unul singur, spre a-l răsădi în cugetul nostru.

În anul 1650, în timp ce Mitropolitul Iosif mergea spre a-și ocupa vlădicescul scaun, ajungînd în apropierea satului Șama (Jamul Mare), a fost oprit de o ceată de călăreți turci care-l urmăreau. Descălecînd unul dintre ei a întreat: „Cine este marele preot ghiaur care merge la Timișoara?“ Sfîntul Mitropolit a răspuns că el este. Atunci Aga Ismail îi povestește cum soția sa se chinuie în durerile nașterii și cum a avut o descoperire în vis de la un înger că nu va fi dezlegată de Alah să nască pînă ce nu va trece prin fața casei lor preotul cel mare și îl roagă să se reîntoarcă din drum. Sfîntul Mitropolit se reîntoarce neștiind că pruncul ce avea să se nască prin rugăciunile sale va ajunge episcop al lui Hristos.

Încununîndu-și viața cu nimbul sfințeniei, a devenit protectorul Mitropoliei pe care a păstorit-o în vremuri destul de tulburi.

El este mîndria duhovnicească, idealul nostru de sfințenie, căruia îi urmăm în gîndirea și faptele noastre de fiecare zi.

Grija pentru cunoașterea vieții și a faptelor Sf. Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș a arătat-o Înalț Prea Sfințitul Părinte Mitropolit prin multe inițiative, iar acum mai nou prin publicarea în Editura Mitropolia Banatului a volumului întitulat „Mănăstirea Partoș“, cuprinzînd 56 de pagini, volum deschis cu o prefață semnată de Înalț Prea Sfinția Sa.

Din partea noastră, preoți și credincioși, se cere ca să contribuim la răspîndirea cultului Sfîntului Ierarh.

Credincioșii din Reșița au înțeles a contribui la generalizarea cultului Sfîntului Ierarh și prin închinarea unei biserici Sf. Iosif, al cărui chip a fost pictat în frescă la intrarea principală în biserică.

Avînd hramul Sf. Iosif, vom face în această biserică rugăciuni tot mai fierbinți către Părintele luminilor, pentru ca, și prin rugăciunile Sf. Iosif cel Nou de la Partoș, să ne ajute să fim fii vrednici ai Bisericii și Patriei noastre.

Pr. V. Petrica

Postul duhovnicesc

Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel, în care tocmai am pășit, ne dă prilej să zăbovim puțin asupra postului duhovnicesc.

Cînd postești de vorbe „dulci“ dar păcătoase și-ți întorci auzul de la cele ce se pot numi fără-delegi, năzuind a privi cele sfinte, ai început să postești duhovnicește.

Dar creștinul nu rămîne la început și nici la cele exterioare, ci merge la însăși pricina răului, la gînd, și, apoi, la cele ce se află în minte. Postul adevărat e acolo, în lăcașul gîndurilor, căruia Scriptura îi zice și inimă. Dacă ea este curată înseamnă că postul tău este lucrător întru cele ale Duhului; iar dacă se mai află întrînsa mișcări păcătoase se poate spune că postul n-a ajuns la limanul cel neted și odihnitor al desăvîrșirii, nefiind deplin într-ale curățeniei.

Veghează, deci! Și, să iubești omenia! Dar mai virtuos osteneala păstrării ei, căci această osteneală este munca postitorului adevărat.

Se cuvine nouă — după îndemnul celor luminați de Duh — ca la fiecare gînd necuvios, și chiar lipsit de răutate dar nefolositor mîntuirii, să ne străduim spre buna plăcere a minții și spre desfătarea duhului. Frumusețea postului duhovnicesc constă în curățenia sufletului, nerăutatea inimii și iubirea cu fapta a fratelui. Aceasta înseamnă jertfă a postului adevărat. Iar răsplata unei astfel de lucrări este marea bucurie pe care o simte inima, cînd duhul se înalță plin de roada bunătății, din adîncurile ei neprihănite spre mărirea Tatălui ceresc. Așadar, *post duhovnicesc*, întru împlinirea voii Domnului și întru bucuria și înălțarea noastră sufletească și trupească.

Diacon G. Cernăuțeanu

Ce este „vorbirea în limbi“?

(Urmare din pag. 1)

mai important dintre daruri, care trebuie rîvnit mai mult, acela este darul iubirii (I Cor. cap. 13).

Toate acestea sînt scrise în I Cor. cap. 12—14, pe care se cuvine să le citim cu toată atenția, ca să nu rătăcim.

Mîntuitorul le dăduse Apostolilor porunca de a propovădui Evanghelia la toate neamurile (Matei 28, 19 etc.). Pentru a-i face pe ei, oameni simpli, să-și poată îndeplini această misiune, le-a dat acest dar minunat de a vorbi în alte limbi. Iată deci rostul și scopul acestui dar. Limbile vorbite erau omeneste, nu îngereste, deoarece oamenii aveau Apostolii să le propovăduiască Evanghelia și nu îngerilor.

„Vorbirea în limbi“ a fost, precum vedem, un dar special, aparținînd perioadei de început a Bisericii, dar despre care încă prin anul 57 Sfîntul Apostol Pavel spunea că el va dispărea din viața creștinilor. Acest dar a încetat de mult și despre așa ceva astăzi nu se mai poate vorbi, cînd, între altele, cuvîntul lui Dumnezeu, Sf. Scriptură este tradusă în limba fiecărui popor.

Adevăratul creștin, așadar, nu-și mai pune problema „vorbirii în limbi“, ci el se străduiește să împlinească voia lui Dumnezeu, talmăcită în chip drept de Biserica noastră strămoșească.

Pr. Dr. P. Debeleanu

NICOLAE IORGA — 100 de ani de la nașterea sa

S-au împlinit, în luna aceasta, 100 de ani de la nașterea marelui savant român Nicolae Iorga, personalitate de frunte a istoriografiei românești din primele patru decenii ale secolului nostru.

Născut la 5/18 iunie 1871 în Botoșani, ca fiu al avocatului Nicu Iorga și al soției sale Zulnia, a dat de mic dovada unei inteligențe cu totul superioare. La 5 ani știa să scrie și să citească, precum și să vorbească în franceză. A urmat cursurile școlii primare și ale gimnaziului din Botoșani, apoi cursurile superioare ale Liceului din Iași. Luându-și bacalaureatul, s-a înscris la Facultatea de Litere din Iași, secția istorico-literară obținând titlul de licențiat cu calificativul „magna cum laude” după numai un an de studii, la vârsta de 18 ani și jumătate. A obținut, îndată după aceasta, o bursă pentru o călătorie de studii în Italia, apoi, în toamna anului 1890, o bursă de trei ani pentru studii istorice în Franța și Germania. A urmat cursurile Școlii de Inalte Studii din Paris (École des Hautes Etudes), cu unii dintre cei mai renumiți profesorii ai vremii (Gabriel Monod, abatele Duchesne, Ch. Victor Langlois, Charles Bémont). A cercetat cu râvnă bibliotecile și arhivele Parisului, însușindu-și o întinsă cultură. Paralel, pe lângă limbile franceză, italiană, spaniolă și germană pe care le cunoștea de la Iași, a învățat acum limbile engleză, portugheză, daneză, suedeză, olandeză ajungând mai târziu să cunoască 15 limbi. În 1892 a obținut titlul de elev diplomat al Școlii de Inalte Studii din Paris, pe baza lucrării „Philippe de Mézières et la Croisade au XIV-e siècle”, Paris 1896, XXXV+555 p., iar în 1893 titlul de doctor în Litere la Leipzig cu teza: Thomas III marquis de Saluces. Étude historique et littéraire avec un introduction sur la politique de ses prédécesseurs (Paris 1893, VIII+223 p.).

Isprăvindu-și studiile, a început o neobosită cercetare a marilor arhive din Europa pentru a culege material privitor la istoria universală (mai ales pentru secolul XV) și istoria românilor.

Cu o astfel de pregătire cărturărească s-a întors în țară în toamna anului 1894, când i s-a încredințat, spre suplînire, catedra de istorie medie, modernă și contemporană de la Universitatea din București, în anul următor fiind numit profesor provizoriu, apoi definitiv. La această catedră a funcționat apoi, neîntrerupt pînă în toamna anului 1940.

Mai târziu, a deținut și funcția de decan al Facultății de Litere (1928), apoi de rector al Universității (1929). Paralel, a ținut cursuri și la Școala Superioară de Război, la Academia de Inalte Studii Comerciale, precum și la Paris (la Collège de France, École Pratique des Hautes Etudes și la Sorbona).

Fără îndoială că atunci când vorbim sau scriem despre Nicolae Iorga ne gândim la numărul imens al lucrărilor sale. Cei ce i-au cercetat viața și ostenețele cărturărești, au constatat că numărul total al lucrărilor sale se ridică, în 1940, la 1200 de volume și 23.000 de articole și recenzii, deci peste 24.000 de titluri. Poate că niciodată n-a scris cineva în lume cît a scris Nicolae Iorga. În aceste 24.000 de titluri se cuprind lucrări de istorie propriu-zisă (a poporului român sau universală), istorie literară, bisericească, ș.a., poezii, drame, note de călătorie, memorii, articole de ziar, recenzii, conferințe, cuvîntări etc., etc., încît pe bună dreptate profesorul Ștefan Pascu de la Cluj sublinia că „nici un domeniu al activității omenestii din trecut și pînă în vremea sa n-a rămas în afara curiozității și interesului scrutător al lui Iorga, preocupat de a cunoaște și a înfățișa întreaga viață a omenirii, toate epocile istorice, toate popoarele, culturile și civilizațiile”.

În ce privește studiile de istorie universală, acestea privesc cruciadele (Notes et extraits pour servir a l'histoire des Croisades au XV-e siècle, 6 vol., Paris-București 1899—1916), istoria imperiului bizantin (The Byzantine empire, Londra, 1907, VIII+236 p., Histoire de la vie byzantine, 3 vol., București 1934, 943, p., Bizance après Byzance, București 1935, 272 p., Etudes byzantines, 2 vol., București 1939—1940, 354+450 p. etc.), istoria Imperiului otoman (Geschichte des osmanischen Reiches, 5 vol., Gotha, 1908—1913, 2658 pagini, cea mai bună operă care există pînă azi), istoria statelor balcanice, istoria Armeniei, istoria Italiei, istoria Franței și a altor state sau probleme europene. Între altele, a publicat și sinteza Essai de synthése de l'histoire de l'humanité, 4 vol., Paris 1926—1928, una din cele mai însemnate lucrări ale sale.

În ce privește istoria poporului nostru, marele învățat a publicat cîteva colecții de documente (Acte și fragmente cu privire la istoria românilor, 3 vol., București 1895—1897, Studii și documente cu privire la istoria românilor, 31 volume, București 1900—1913).

Documente românești din arhivele Bistriței, 2 vol., București 1899—1900, ș. a., a reeditat unele din cronicile țării, ne-a dat cîteva lucrări de sinteză în limbi de mare circulație (Geschichte des rumänischen Volkes, 2 volume, Gotha, 1905, 943 p., tradusă și în românește în 4 volume), lucrarea Istoria românilor și a civilizației lor, în limbile franceză, engleză, italiană și germană, apoi La place des Roumains dans l'histoire universelle, 3 vol., București 1935—1936, Histoire des Roumains et de la romanité orientale, București 1937—1940, 11 volume, tradusă și în românește.

Ne-a lăsat apoi alte lucrări de sinteză privitoare la felurite aspecte ale trecutului poporului român: Istoria românilor în chipuri și icoane, 3 vol., București 1905—1906, Istoria românilor prin călători, 3 volume, București 1920—1922, Istoria presei românești, Istoria învățămîntului românesc, Istoria comerțului românesc, (2 vol.), Istoria industriei la români, Istoria armatei românești (2 vol.), Istoria Bucureștilor, Istoria lui Ștefan cel Mare, Istoria lui Mihai Viteazul (2 vol.), Viața și domnia lui Constantin Vodă Brîncoveanu, Histoire de l'art roumain ancien (îa colaborare cu G. Balș), Vechea artă religioasă la români, Istoria literaturii române în secolul al XVIII-lea (2 vol.), Istoria literaturii românești în secolul al XIX-lea (3 vol.), Istoria literaturii românești contemporane (2 vol.) etc.

De la Nicolae Iorga ne-au rămas apoi peste 500 de lucrări privitoare la trecutul Bisericii noastre Ortodoxe. Menționăm în primul rînd lucrarea de sinteză Istoria Bisericii românești și a vieții religioase a românilor, 2 vol., ed. I, 1908—1909, ed. II, 1928—1932, Sate și preoți din Ardeal, București 1902, 349 p., apoi lucrări despre unii vlădici de seamă din trecut, despre legăturile Bisericii noastre Ortodoxe cu celelalte Biserici Ortodoxe, despre vechile noastre mînăstiri și biserici și altele.

Dar Nicolae Iorga n-a fost numai un istoric și scriitor fecund, ci și un luptător pentru binele și prosperarea poporului său. Astfel, pentru răspîndirea culturii în masele largi ale poporului, a creat în 1908 Universitatea populară de la Vălenii de Munte, întemeind aici o tipografie, un teatru în aer liber, o bibliotecă, săli de conferință și cursuri. Pentru desăvîrșirea unității de Stat a poporului nostru Nicolae Iorga a activat în cadrul „Ligii pentru unitatea culturală a tuturor românilor”, întîi ca secretar general, apoi ca președinte al ei, creînd filiale în diferite orașe ale țării și rostind el însuși numeroase conferințe. În timpul primului război mondial, prin paginile scrise în ziarul său, Neamul românesc, a ținut mereu trează credința în victoria finală și în unirea Transilvaniei cu România, a participat activ la viața de stat, ca deputat, ministru și prim ministru, luînd parte la dezbaterile celor mai de seamă probleme. De pildă, în 1907, a luat atitudine hotărîtă față de represaliile care au urmat împotriva țărănilor ce se ridicaseră să-și ceară dreptul la o viață mai bună.

Către sfîrșitul vieții sale, s-a imbuș și prin necruțătoarea campanie pe care a dus-o împotriva ideologiei și agresivității fasciste. Atitudinea sa antifascistă s-a manifestat mai ales între anii 1938—1940, cînd au fost subjugate de Hitler o parte din țările Europei. Nicolae Iorga și-a ridicat glasul în apărarea acestor țări, în numele dreptului de libertate și al prieteniei de veacuri care ne lega de ele. Dar, lupta sa dirză dusă împotriva celor ce voiau să ne ducă țara în robia fascistă, Nicolae Iorga a trebuit să o plătească cu propria sa viață. La scurt timp după venirea legionarilor la putere, a fost înlăturat de la catedră și silit să înceteze apariția ziarului „Neamul românesc”. În seara zilei de 27 noiembrie 1940, un grup de legionari au pătruns în casa sa de la Sinaia, smulgîndu-l de la masa sa de lucru și din mijlocul familiei. Iar în dimineața zilei de 28 noiembrie trupul său, mutilat de focurile de revolver, a fost găsit într-un șanț la marginea satului Strejnic, lângă Ploiești. Așa a ieșit „din viața și furtuna lumii” — după însuși cuvîntul său — acela care timp de o jumătate de veac, prin munca sa neobosită, își creiase o faimă deosebită

în toată lumea. Cu toate acestea, Nicolae Iorga n-a pierit, căci amintirea sa e mereu vie printre noi cei de azi. El va trăi de-a pururi prin zecile de mii de pagini pe care le-a scris — din care multe se retipăresc acum —, dar mai ales prin jertfa sa supremă pentru apărarea libertății și a drepturilor poporului său la o viață liberă.

M. Păcurariu

Din cugetările lui N. Iorga

După cum știm, Nicolae Iorga nu a fost numai un mare savant al nostru și al lumii întregi, ci el a fost în același timp și un mare cugetător.

Din întinsa sa cultură, precum și din experiența acestui savant „fără pereche între cărturarii lumii” — cum pe drept a fost numit, au emanat, s-au înfiripat și o seamă de maxime sau cugetări, pe care le găsim răspîndite în bună parte în vasta sa operă, dar care au fost culese și tipărite și în volume separate. Din această neprețuită comoară a marelui nostru istoric, reținem și aceste cîteva cugetări:

„Ideile sănătoase sînt numai acelea care pot zbura în lume”.

„Sînt cugetări care sînt stele și altele simpli licurici. Lumea nu se îndreaptă după acestea din urmă”.

„Cea mai bună filozofie este aceea a acțiunii”.

„Vai de acela care lucrează numai din emulație! E ca unul care ar merge înainte numai fiindcă îl mișcă alții din urmă”.

„Să zici: „Dumnezeu să mă ajute” cînd vei fi cu mîna pe sapă, nu cînd vei șede pe cuptor”.

„Numai prin muncă (cinstită) se cîștigă pîinea”.

„Norocul e pîrghia lenii”.

„Biruînța nu e ca norocul. Ea nu caută pe nimeni acasă”.

„Rob e cel care lucrează fără măsură, fără țintă și fără mulțumire. Iar, contrarul muncii, lenea, este fiica nedreptății”.

„Vorba bună și zîmbetul și fapta binefăcătoare sînt raze ale soarelui răsfrînte în sufletul omului”.

„După ziua clară a faptelor și în sufletul omenesc seara trezește un răsărit de stele”.

„În veselie-ți strălucesc toate însușirile, ca frumusețea naturii în soare”.

„Ca să vezi în adîncimi, adu lumina ta”.

„Pentru a fi erou și se cere caracter, pentru a juca un erou, talent”.

„În adîncul tăcut al sufletului zace aurul. Cine îl are nu și-l dă numai fiindcă ai trecut pe lângă dînsul”.

„Curăția în suflet se poate socoti după cît timp poate sta în fața lui însuși”.

„E și mai bine a-ți cultiva sufletul decît reputația. Ce-i mai frumos pe lume, a întrebat cineva deunăzi? Jertfa de sine”.

„Pentru durerea ta, stai singur; la bucurie cheamă și pe alții, numai așa vei avea tovarăși nefățarnici”.

„De fapt numai foarte puțini își dau seama în fiecare clipă că mai trăiesc și alți oameni”.

„Niciodată vîntul de deasupra, oricît de tare, nu poate schimba păturile pămîntului, ce-și au lungile lor socoteli răbdătoare în adînc”.

„Cît de mare să fie rîul, tot are numai două maluri. Așa și viața”.

„Avuția apasă pe oameni și după moarte; cu piatră și fier”.

„Părăsind egoismul, înconjoară-te cu un zid de dragoste și mai aruncă și pe deasupra pîinea hrănitore a zilei”.

„Nu e mare operă unde e mult material ci aceea unde e mult suflet”.

„Cel mai bun om e cel ce nu s-a gîndit niciodată la aceasta”.

„Frumusețea trebuie să fie legată și cu bunătatea, altfel sufletul urît o învinge”.

„Adevărul e pretutindeni, dar nu-l recunoaște decît acela care-l caută. Nu e greu să găsești adevărul, e greu să a-i dorința de a-l găsi”.

„Adevărul e ca apa rece de care dor dinții bolnavi”.

„Calitatea nu e banul, ci aurul sufletului tău în care-l înfășori”.

